

VENDIM
Nr. 12, datë 15.2.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja kryetar i Gjykatës Kushtetuese

Vladimir Kristo anëtar i “ “

Altina Xhoxhaj anëtare e “ “

Fatmir Hoxha anëtar i “ “

Gani Dizdari anëtar i “ “

Besnik Imeraj anëtar i “ “

Fatos Lulo anëtar i “ “

Vitore Tusha anëtare e “ “

me sekretare Belma Lleshi, në datën 15.12.2016 mori në shqyrtim, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 77/15 Akti që i përket:

KËRKUES: Afrim Tarelli (Zeneli), përfaqësuar nga avokat Ardian Visha, me prokurë të posaçme

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimit nr. 00-2016-1269, datë 14.7.2016 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi).

Pezullimi i ekstradimit të shtetasit Afrim Tarelli deri në një vendimmarrje të drejtë dhe përfundimtare të çështjes.

BAZA LIGJORE: Nenet 29, 34, 131/f dhe 134 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; Konventa Europiane e Ekstradimit; Kodi i Procedurës Penale; neni 42 i ligjit nr. 10193, datë 3.12.2009 “Për marrëdhëniet juridiksionale me jashtë në fushën penale”; nenet 27 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes Vitore Tusha, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të mbrojtësit të kërkuarit, që kërkoj pranimin e kërkesës, dhe pretendimet me shkrim të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, që kërkoj rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuesi është shpallur në kërkim ndërkombëtar nga autoritetet italiane të drejtësisë, pasi me vendimin nr. 1355/2010, datë 12.4.2010 të Gjykatës së Apelit Torino është dënuar me 6 vjet e 10 muaj burgim për kryerjen e veprës penale “Pjesëmarrje në organizatat kriminale me qëllim trafikimin e lëndëve narkotike”. Kërkuesi është arrestuar në datën 27.3.2015 nga oficerët e Policisë Gjyqësore të Qarkut Elbasan.

2. Kërkesa për ekstradimin e kërkuarit është shqyrtuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, e cila ka vendosur lejimin e ekstradimit. Gjykata e Apelit Durrës ka vendosur kthimin për rigjykim të çështjes. Ndërkohë që zhvillohej procesi i mësipërm, autoritetet italiane kanë dërguar një kërkesë tjetër për lejimin e ekstradimit të shtetasit Afrim Zeneli alias Tarelli nga Republika e Shqipërisë për në Republikën e Italisë, për ekzekutimin e urdhrit të masës së sigurisë “arrest me burg” për kryerjen e veprës penale “Trafikim i lëndëve narkotike”, dhënë me vendimin nr. 3957/12 R.B.G.I.P., datë 24.4.2012 të Gjykatës të Hetimeve Paraprake të Gjykatës së Bolonjës, Itali.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan, në rigjykimin e çështjes me objekt shqyrtimin e të dyja kërkesave për lejimin e ekstradimit të kërkuarit drejt Italisë, me vendimin nr. 949, datë 21.7.2015, ka

vendosur: “Pranimin e kërkesës së Prokurorisë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan duke lejuar ekstradimin e shtetasit Afrim Zeneli alias Tarelli nga Republika e Shqipërisë për në Republikën e Italisë me qëllim ekzekutimin e vendimit nr. 1355/2010 – R.N.G 6404/2009-R.G.N.R., nr. 1028/2006, datë 12.04.2010 (vendim i formës së prerë), dhënë nga Gjykata e Apelit Torino, Itali sipas të cilit shtetasi shqiptar Afrim Zeneli alias Tarelli është dënuar me 6 (gjashtë) vjet dhe 10 (dhjetë) muaj burgim. Refuzimin e kërkesës së Prokurorisë pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan sa i përket kërkesës për lejimin e ekstradimit të shtetasit Afrim Zeneli alias Tarelli nga Republika e Shqipërisë për në Republikën e Italisë, në lidhje me ekzekutimin e urdhrin të masës së sigurisë “arrest me burg”, dhënë me vendimin nr. 3957/12 R.B.G.I.P., datë 24.4.2012 të Gjykatës të Hetimeve Paraprake të Gjykatës së Bolonjës, Itali.”. Gjykata e ka bazuar vendimin e saj për refuzimin e kërkesës së dytë në argumentin se mungonin garancitë për respektimin e së drejtës së mbrojtjes për shkak të procedimit të tij në mungesë.

4. Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 23, datë 16.2.2016, ka ndryshuar vendimin e Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan duke urdhëruar lejimin e ekstradimit në lidhje me kërkesat e prokurorisë.

5. Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 00-2016-1269, datë 14.07.2016, marrë në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuesi.

II

6. **Kërkuesi** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese në datën 1.9.2016 me kërkesë për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si dhe pezullimin e masës së ekstradimit, duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur si vijon:

6.1 Procesi i ekstradimit përbën shkelje të parimeve kushtetuese që lidhen me zbatimin e ligjit penal favorizues. Ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Italisë ekzistojnë dy marrëveshje në fushën penale të ratifikuara respektivisht në vitin 2004 dhe 2008 nga Kuvendi i Shqipërisë, të cilat mundësojnë veprimin e ligjit penal ndaj një shtetasi të dënuar me vendim të formës së prerë me burgim në mungesë.

6.2 Përcaktimi i nenit 29 të Kushtetutës se ligji penal favorizues ka fuqi prapavepruese, bën që marrëveshja për ekstradimin të konkurrojë me marrëveshjen dypalëshe me Italinë për njohjen e vendimeve penale të huaja mes dy vendeve dhe ekzekutimin përkatës në vendin e origjinës. Konkurrimi mes këtyre dy akteve, bazuar në nenin 29/3, të Kushtetutës prodhon nevojën e përcaktimit se cili prej tyre është favorizues dhe në rastin konkret marrëveshja e cila mund të veprojë në dëm të kërkuesit është ajo e njohjes së vendimit penal, nëse ekzistojnë kushtet procedurale të nenit 514 të Kodit të Procedurës Penale.

6.3 Bashkimi i gjykimit të dy kërkesave të paraqitura nga pala italiane, përveçse përbën shkelje ligjore të karakterit procedural, bie ndesh edhe me parimin e specialitetit. Neni 14 i Konventës Europiane të Ekstradimit, rregullim i cili gjendet edhe në nenin 501 të KPP-së dhe në nenin 42 të ligjit “Për marrëdhëniet juridiksionale me jashtë”, disiplinon paraqitjen e njëkohshme të detyruar të akteve dhe çështjeve për të cilat kërkohet ekstradimi ose në të kundërt garancinë që shtetasi nuk do t’i nënshtrohet ndëshkimit për vepra të kryera para ekstradimit, për të cilat nuk ishte kërkuar në kohë transferimi ekstradues.

6.4 Ekstradimi është kërkuar në datën 25.3.2014 për ekzekutimin e vendimit nr. 1355, datë 12.4.2010 (i formës së prerë prej datës 14.4.2011) të Gjykatës së Apelit Torino dhe pas vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan për lejimin e ekstradimit është paraqitur kërkesa e dytë e palës italiane sërish për ekstradim, bazuar në një urdhër arresti të lëshuar nga Gjykata e Bolonjës. Kjo kërkesë e palës italiane nuk përbën shtesë të kërkesës së parë, por një kërkesë të re ekstradimi dhe zgjerim të saj në aspektin procedural. Kjo e fundit kërkon dhënien e pëlqimit të subjektit të ekstraduar, procedurë e cila nuk është ndjekur në rastin e kërkuesit.

7. *Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme*, ka prapësuar me shkrim si vijon:

7.1 Në referim të parashikimit kushtetues të nenit 29 dhe atij ligjor të nenit 3 të Kodit Penal, parimi

i ligjit penal favorizues nënkupton mënyrën se si do të zbatohet ligji, cilësimin e veprave penale të kryera nga i pandehuri, si dhe dënimin që do të caktohet për të në rastin kur ka ndryshime midis ligjit të kohës kur ka ndodhur vepra penale me ligjin e kohës kur i pandehuri po gjykohet. Në rastin konkret, edhe pse nuk ka pasur marrëveshje ndërkombëtare dypalëshe për ekstradim midis Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Italisë në kohën kur është gjykuar kërkuesi, referuar nenit 11 të KP-së apo nenit 29 të Kushtetutës, ato nuk kanë ndryshuar, ndaj nuk mund të bëhet fjalë për ligj penal favorizues. Për më tepër, marrëveshjet midis RSH-së dhe RI-së nuk përmbajnë ndonjë rezervë ligjore për mosekstradimin e personave të dënuar para hyrjes në fuqi të tyre.

7.2 Parimi i fuqisë prapavepruese të ligjit nuk shtrihet ndaj marrëveshjeve ndërkombëtare, por vetëm ndaj legjislacionit të brendshëm që parashikon vepra penale konkrete për veprime e mosveprime të caktuara të kundërligjshme, si dhe për llojin e masën e dënimit që parashikohet për to, dispozita të cilat mund të ndryshohen me një ligj të mëvonshëm.

7.3 Sipas jurisprudencës kushtetuese, parimi i fuqisë prapavepruese të ligjit duhet të respektohet nga gjykata kur fati i çështjes nuk është vendosur përfundimisht, çka nënkupton se ky parim nuk është i zbatueshëm në rastin konkret, nisur nga fakti se vendimet gjyqësore të gjykatave të huaja janë të formës së prerë dhe priten të ekzekutohen.

7.4. I pabazuar është edhe pretendimi në lidhje me zgjerimin e ekstradimit, pasi neni 501 i KPP-së i referohet situatës kur paraqitet një kërkesë e re nga autoriteti i huaj, ndërkohë që ka përfunduar procedura e ekstradimit të personit dhe ai është dorëzuar në shtetin e huaj, ndaj edhe gjykata e gjykon atë në mungesë. Në rastin konkret, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Elbasan ka vendosur bashkimin e të dyja kërkesave në të njëjtën fazë gjykimi, veprim i cili nuk ka pengesë ligjore, për sa kohë kërkuesi nuk është ekstraduar ende.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesës

8. Kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, pasi pretendimet e tij përfshihen në rregullimin kushtetues të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës; *ratione materiae*, pasi pretendimet janë *prima facie* në kompetencë të Gjykatës Kushtetuese; *ratione temporis*, pasi ankimi individual kundër vendimit të Kolegjit Penal të datës 14.7.2016 është paraqitur në Gjykatën Kushtetuese në datën 5.10.2016, duke respektuar afatin dyvjeçar të përcaktuar nga ligjit organik i Gjykatës Kushtetuese, i ndryshuar.

B. Për kërkesën e pezullimit të ekstradimit

9. Kërkuesi ka kërkuar pezullimin e ekstradimit të urdhëruar nga Gjykata e Apelit Durrës, me vendimin nr. 23, datë 16.2.2016.

10. Gjykata, në seancën gjyqësore mbi bazë dokumentesh, mori paraprakisht në shqyrtim kërkesën për pezullimin e ekstradimit të paraqitur nga mbrojtësi i kërkesës dhe vlerësoi se kjo kërkesë nuk i plotëson kriteret e përcaktuara nga neni 45, i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar. Për rrjedhojë, ajo vendosi rrëzimin e kësaj kërkesë si të pabazuar.

C. Për pretendimin e cenimit të parimit të aksesit në Gjykatën e Lartë

11. Kërkuesi ka pretenduar se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk ka marrë parasysh faktin se marrëveshja për ekstradimin konkurron me marrëveshjen dypalëshe me Italinë për njohjen e vendimeve penale të huaja mes dy vendeve dhe ekzekutimin përkatës në vendin e origjinës. Konkurrimi mes këtyre dy akteve, bazuar në nenin 29/3 të Kushtetutës, prodhon nevojën e përcaktimit se cili prej tyre është favorizues dhe në rastin konkret marrëveshja e cila mund të veprojë në dëm të kërkesës është ajo e njohjes së vendimit penal, nëse ekzistojnë kushtet procedurale të nenit 514 të Kodit të Procedurës Penale.

12. Në lidhje me pretendimet e mësipërme, subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme, ka

prapësuar se ato janë të pabazuara, duke argumentuar se parimi kushtetues i fuqisë prapavepruese të ligjit penal favorizues nuk gjen zbatim ndaj marrëveshjeve ndërkombëtare, por vetëm ndaj ligjit të brendshëm.

13. Bazuar në parimin *jura novit curia*, Gjykata ka theksuar se ajo mund të vlerësojë vetë nëse pretendimet e ngritura në kërkesë bien në fushën e veprimit të një dispozite të caktuar, që nuk është parashtruar para saj dhe se ajo nuk e konsideron veten të detyruar nga cilësimi që u është bërë fakteve të çështjes nga kërkuesi (*shih vendimin nr. 27, datë 9.5.2012; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Në këtë kuptim, Gjykata vlerëson se pavarësisht nga mënyra e formulimit të kërkesës, pretendimet e kërkuarit se Gjykata e Lartë edhe pse është ndodhur përpara kushteve të zbatimit të gabuar të ligjit nga gjykata e faktit dhe ajo e apelit nuk e ka pranuar rekursin, duhet të trajtohen në këndvështrimin e respektimit të së drejtës së aksesit në Gjykatën e Lartë.

14. Gjykata ka pranuar se kontrolli kushtetues që ajo ushtron ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të çdo individi për një proces të rregullt ligjor. Në këtë vështrim, Gjykata mund të vlerësojë mënyrën e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit, që në parim u takon gjykatave të sistemit të zakonshëm, vetëm nëse përmes këtij procesi janë cenuar të drejtat kushtetuese të individit për një proces të rregullt ligjor. Në këto raste Gjykata analizon ligjin, faktin dhe rrethanën përkatëse në atë dimension që ka ndikim mbi të drejtat dhe liritë e parashikuara nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, gjë që përbën juridiksionin e saj kushtetues. Detyra e kësaj Gjykate nuk është zgjidhja e një çështjeje konkrete, por identifikimi i fakteve të natyrës kushtetuese, të cilat shërbejnë për realizimin e kompetencave të saj (*shih vendimet nr. 14, datë 3.6.2009; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. E drejta për t'iu drejtuar gjykatës përbën një nga elementet e procesit të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut. Kjo e drejtë e individit është garanci për administrimin e mirë të drejtësisë, prandaj çdo interpretim i ngushtë i nenit 42 të Kushtetutës dhe i nenit 6 të KEDNJ-së nuk përputhet me qëllimet dhe objektin e tyre. Në këtë kuptim, e drejta e individit për t'iu drejtuar gjykatës nuk përfshin vetëm të drejtën për të hapur një proces, por edhe të drejtën për të pasur, nga ana e gjykatës, një zgjidhje përfundimtare në lidhje me mosmarrëveshjen objekt gjykimi, pasi aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj lidhur me pretendimet e ngritura përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor, parashikuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së (*shih vendimet nr. 14, datë 3.6.2009; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Gjithashtu, Gjykata ka vlerësuar se neni 42 i Kushtetutës sanksionon në vetvete jo vetëm të drejtën e individit për t'iu drejtuar gjykatës, por edhe detyrimin e shtetit që t'ia garantojë atij këtë akses. Gjykata ka konsideruar se sipas këtij neni detyrimi për të garantuar të drejtën efektive të aksesit në gjykatë nuk nënkupton thjesht mungesën e një ndërhyrjeje, por mund të kërkojë edhe ndërmarrjen e veprimeve pozitive nga ana e shtetit. Në rast se mohohet një e drejtë e tillë, procesi konsiderohet jo i rregullt, sepse aksesit në gjykatë është para së gjithash një kusht kryesor për të realizuar mbrojtjen e të drejtave të tjera. Shteti i së drejtës nuk mund të konceptohet pa u njohur individëve të drejtën dhe mundësinë për t'iu drejtuar gjykatës (*shih vendimin nr. 67, datë 17.11.2015; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Gjykata është shprehur se përdorimi i mjetit procedural të përshtatshëm ankimes në formë e në përmbajtje, siç është sanksionuar në Kodin e Procedurës Penale, nuk përbën një kërkesë formale, por një kërkesë që lidhet me thelbin e së drejtës së mbrojtjes dhe të pjesëmarrjes aktive në gjykim. Mostrajtimi i mjetit procedural në mënyrë substanciale cenon të drejtën e mbrojtjes së të gjykuarit dhe njëkohësisht aksesin e tij në Gjykatën e Lartë (*shih vendimin nr. 21, datë 24.7.2006; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Gjykata, në funksion të kontrollit të respektimit të standardit për akses në gjykim, rithekson se

e drejta e përfitimit nga efekti prapaveprues i ligjit penal favorizues, e sanksionuar në nenin 29/3 të Kushtetutës, është një parim themelor që ka të bëjë me thelbin e një procesi të drejtë penal dhe si i tillë, është i rëndësishëm për respektimin e së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 35, datë 20.12.2005; nr. 14, datë 17.4.2007; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Neni 29 i Kushtetutës parashikon se askush nuk mund të akuzohet ose të deklarohet fajtor për një veprë penale, e cila nuk konsiderohej e tillë me ligj në kohën e kryerjes së saj; se nuk mund të jepet një dënim më i rëndë se ai që ka qenë parashikuar me ligj në kohën e kryerjes së veprës penale; se ligji penal favorizues ka fuqi prapavepruese. Kjo dispozitë kushtetuese reflektohet edhe në nenin 3 të KP-së, sipas të cilit askush nuk mund të dënohet për një veprë që sipas ligjit të kohës kur është kryer nuk përbënte veprë penale; ligji i ri që nuk dënon veprën penale ka fuqi prapavepruese; kur ligji i kohës kur është kryer vepra penale dhe ligji i mëvonshëm janë të ndryshëm, zbatohet ai ligj dispozitat e të cilit janë më të favorshme për personin që ka kryer veprën penale (*shih vendimin nr. 1, datë 20.1.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Po ashtu, jurisprudenca kushtetuese ka theksuar se Gjykata e Lartë, për shkak të pozicionit dhe rolit të saj si gjykatë ligji, ka për detyrë të kontrollojë mënyrën e zbatimit të ligjit material dhe procedural nga ana e gjykatave më të ulëta (*shih vendimet nr. 35, datë 20.12.2005; nr. 14, datë 17.4.2007; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Po ashtu, Gjykata, referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, ka tashmë një qëndrim të konsoliduar, sipas të cilit kontrolli i respektimit të standardeve kushtetuese për një proces të rregullt ligjor është funksion edhe i gjykatave të zakonshme, për më tepër i Gjykatës së Lartë. Një linjë e tillë lidhur me raportin ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe juridiksionit të gjykatave të zakonshme, kur është rasti i shqyrtimit nga ana e Gjykatës Kushtetuese të kërkesave individuale, në bazë të nenit 131/f të Kushtetutës, udhëhiqet nga parimi i subsidiaritetit (komplementaritetit) (*shih vendimet nr. 4, datë 28.2.2006; nr. 19, datë 2.4.2012; nr. 58, datë 24.12.2012; nr. 52, datë 2.12.2013; nr. 3, datë 23.1.2014; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Për vendimet e dhëna nga Gjykata e Lartë në dhomën e këshillimit dhe referuar natyrës së gjykimit kushtetues të kërkesave individuale, Gjykata ka theksuar se vetëm kur janë të pranishme pretendime që kanë të bëjnë me shkeljen e parimeve themelore të procesit gjyqësor, si dhe kur këto pretendime gjejnë pasqyrim në materialet e çështjes, atëherë vendimi i Kolegjit për mospranimin e rekursit vë në dyshim të drejtën për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 19, datë 19.7.2005; nr. 22, datë 6.6.2011; nr. 18, datë 14.4.2015; nr. 84, datë 30.12.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

20. Duke iu rikthyer çështjes konkrete, Gjykata vëren se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit me argumentin se nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 432 i KPP-së. Po ashtu, Gjykata konstaton se kërkuesi në rekursin e paraqitur në Gjykatën e Lartë ka ngritur pretendime të natyrës kushtetuese për sa i përket zbatimit të garancive kushtetuese e procedurale penale, të cilat çojnë, sipas tij, në përkeqësimin e pozitës së tij duke i cenuar lirinë. Pavarësisht kësaj, Gjykata e Lartë ka vendosur në dhomën e këshillimit mospranimin e rekursit, duke mos u shprehur dhe mos u dhënë përgjigje këtyre pretendimeve me natyrë kushtetuese.

21. Në rastin konkret, Gjykata vlerëson se përderisa në rekurs ishin ngritur pretendime me natyrë kushtetuese, Gjykata e Lartë duhej të shprehej mbi to në respektim të rolit të saj kontrollues dhe parimit të subsidiaritetit.

22. Si përfundim, nisur nga sa më sipër, Gjykata çmon se në çështjen konkrete Gjykata e Lartë ka lejuar një proces të parregullt ligjor, në kuptim të neneve 42 dhe 43 të Kushtetutës, duke mos ushtruar funksionin e saj kontrollues për respektimin e standardeve kushtetuese të procesit.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe

funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2016-1269, datë 14.7.2016 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo Anëtarë kundër: Altina Xhoxhaj, Gani Dizdari, Vitore Tusha

MENDIM PAKICE

Në çështjen me kërkuar Afrim Tarelli jam kundër qëndrimit të mbajtur nga shumica për arsyet e parashtruara në vijim:

1. Kërkuesi, nëpërmjet mbrojtësit të tij, ka pretenduar se gjatë procesit të ekstradimit janë cenuar parimet kushtetuese që lidhen me zbatimin e ligjit penal favorizues. Në kërkesë argumentohet se përcaktimi i nenit 29 të Kushtetutës se ligji penal favorizues ka fuqi prapavepruese bën që marrëveshja për ekstradimin të konkurrojë me marrëveshjen dypalëshe me Italinë për njohjen e vendimeve penale të huaja mes dy vendeve dhe ekzekutimin përkatës në vendin e origjinës. Në këtë kuptim, sipas kërkuar, Gjykata Kushtetuese duhet të përcaktojë se cila prej dy marrëveshjeve të lidhura midis Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Italisë në fushën penale është favorizuese për kërkuesin. Po ashtu, kërkuesi ka pretenduar se bashkimi i gjykimit të dy kërkesave të paraqitura nga pala italiane, përveçse përbën shkelje ligjore të karakterit procedural, bie ndesh edhe me parimin e specialitetit.

2. Shumica, bazuar në parimin *jura novit curia*, ka vlerësuar se pavarësisht nga mënyra e formulimit të kërkesës, pretendimet e kërkuesit se Gjykata e Lartë edhe pse është ndodhur përpara kushteve të zbatimit të gabuar të ligjit nga gjykata e faktit dhe ajo e apelit nuk e ka pranuar rekursin, duhet të trajtohen në këndvështrimin e respektimit të së drejtës së aksesit në Gjykatën e Lartë. Sipas shumicës, kërkuesi në rekursin e paraqitur në Gjykatën e Lartë ka ngritur pretendime të natyrës kushtetuese për sa i përket zbatimit të garancive kushtetuese e procedurale penale, të cilat çojnë, sipas tij, në përkeqësimin e pozitës së tij duke i cenuar lirinë. Bazuar në këtë arsyetim shumica ka vendosur pranimin e kërkesës duke shfuqizuar vendimin dhe dërgimin e çështjes për rigjykim.

3. Nuk pajtohem me këtë përfundim të shumicës, pasi, në vlerësimin tim, ai është marrë në kapërcim të kompetencave kushtetuese që kuadri kushtetues dhe ligjor i ka njohur kësaj Gjykate lidhur me vënien në lëvizje të gjykimit individual kushtetues mbi ankimin individual dhe jo kryesisht.

4. Shumica ka anashkaluar analizën e vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, ku në lidhje me pretendimin e mbrojtësit të kërkuesit për konkurrimin midis marrëveshjes ekstraduese me shtetin italian dhe marrëveshjes dypalëshe për njohjen e vendimeve penale të huaja ajo arsyeton: “Në rastin konkret objekt të shqyrtimit gjyqësor përbën kërkesa për lejimin e ekstradimit të shtetasit Afrim Zeneli alias Tarelli... do të përbënte objekt analize ligjore për sa kërkon mbrojtja vetëm në rastin eventual që objekt i shqyrtimit gjyqësor do të ishte dhe kërkesa për njohjen e vendimit penal të huaj për të njëjtin fakt, çka do të thotë se ky pretendim është sa alogjik dhe i pabazuar në ligj, në veçanti në dispozitat procedurale penale”. Po ashtu, shumica nuk ka marrë parasysh se vendimi i Kolegjit Penal, i cili ka vendosur mospranimin e rekursit, edhe pse përmes një arsyetimi të kufizuar, nga njëra anë, konfirmon ligjshmërinë dhe bazueshmërinë e vendimeve të ankimuara, pra mënyrën e zbatimit të ligjit nga gjykatat më të ulëta, dhe, nga ana tjetër, përputhshmërinë e këtij arsyetimi me qëndrimin e Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë të shprehur në vendimin nr. 1, datë 30.1.2003, ku analizohen efektet e zbatimit të vendimeve penale me kufizim të lirisë të një të dënuari, si dhe të masave shtrënguese penale që kufizojnë lirinë e një personi

në marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara (konventat e Këshillit të Europës) dhe në Kodin e Procedurës Penale. Vlen të theksohet se praktika gjyqësore evidenton qartazi ndryshimet jo vetëm në procedurë, por edhe në qëllimin e dy formave të marrëdhënieve juridiksionale midis shteteve të ndryshme, *ekstradimi vs. njohja e vendimeve penale të huaja*. Ligji nr. 10193, datë 3.12.2009 “Për marrëdhëniet juridiksionale me autoritetet e huaja në çështjet penale”, në nenin 52/2 parashikon se “vendimi i një gjykate të huaj për dënimin me burgim mund të njihet: a) me kërkesë të shtetit dënues, kur personi i dënuar është shtetas shqiptar dhe ka vendbanim ose vendqëndrim në Shqipëri; dhe b) *me kërkesën e një shtetasi shqiptar që vuan dënimin në shtetin dënues, për transferim dhe vazhdim të vuajtjes së dënimit në Shqipëri*”.

5. Në vështrim të sa më sipër, por edhe bazuar në natyrën ligjore të pretendimeve të kërkuarit, mendoj se në thelb, ato kanë të bëjnë me çështje të konstatimit dhe vlerësimit të provave nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm. Duke qenë çështje të natyrës ligjore dhe jokushtetuese, zgjidhja e tyre nuk përfshihet në juridiksionin kushtetues, por i përket juridiksionit të gjykatave të zakonshme për t'i dhënë përgjigje të arsyetuar, ashtu siç ka ndodhur edhe në rastin konkret.

6. Për sa më sipër, vlerësoj se kërkesa e paraqitur nga kërkuari Afrim Tarelli është e pabazuar dhe ajo duhej të ishte rrëzuar nga shumica.

Anëtare: Vitore Tusha